

ĐỀ THI + ĐÁP ÁN

MÔN NGỮ VĂN LỚP 12

Bộ đề ôn thi giữa Học kì 2 năm 2022 – 2023 có đáp án

<http://www.tailieuviet.net>

BỘ ĐỀ ÔN TẬP NGỮ VĂN 12 CÓ ĐÁP ÁN

ÔN THI GIỮA HỌC KÌ 2 - NĂM HỌC 2022 - 2023

ĐỀ 1

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích dưới đây và trả lời các câu hỏi:

Tuổi trẻ, tự bản thân nó đã là một tài sản, tự bản thân nó đã hàm chứa ánh sáng và hạnh phúc, khi bị vùi xuống bùn, cơ hội để nó tỏa sáng và thăng hoa sẽ lớn hơn khi bạn già đi. Lúc đó phép thử trong tay còn màu nhiệm, con tốt đó trong tay có thể còn phong Hậu, bạn có thời gian làm hậu thuẫn và chân trời vẫn còn nhiều thôi thúc. Còn khi bạn lớn tuổi hơn, những xây xước đằng trước sẽ làm cho bạn ngần ngại, nếu bạn bị rớt xuống bùn, thì rất có thể, bạn sẽ tắc lưỡi nằm đó một mình, hoặc sẽ cố gắng vùng vẫy sao cho người đó lem luốc giống với bạn.

Tuổi trẻ có một thứ vốn ngầm rất đáng quý mà không phải ai cũng biết: sự cô đơn. Trái tim là một giống loài dễ hư hỏng. Nếu nó được no đủ, nó sẽ đổ đốn ngay lập tức. Hạnh phúc làm cho người ta mềm yếu, người ta vui tươi với mọi thứ, người ta quên mất việc phải làm, người ta còn bắt đầu tắc lưỡi nhiều hơn với những thói quen xấu. Tình yêu là một giống dây leo khó chiều. Nó cần được thử thách và bị tấn công. Nếu bạn mớm cơm hàng ngày, chăm sóc nó quá no đủ, nó sẽ chết yếu. (Theo kênh 14.vn)

Câu 1: Chỉ ra phương thức biểu đạt chính trong văn bản trên (0,75điểm)

Câu 2: Theo tác giả vì sao: *Tuổi trẻ, tự bản thân nó đã là một tài sản?* (0,75điểm)

Câu 3: Anh/chị hiểu như thế nào về ý kiến: *...khi bạn đã lớn tuổi hơn, những xây xước đằng trước sẽ làm cho bạn ngần ngại?* (1,0 điểm)

Câu 4: Anh/chị có đồng tình với quan niệm: *“Trái tim là một giống loài dễ hư hỏng. Nếu nó được no đủ, nó sẽ đổ đốn ngay lập tức?”* không? Vì sao? (0,5điểm)

II. PHẦN LÀM VĂN (7,0 điểm)

Ngày Tết, Mị cũng uống rượu. Mị lén lấy hũ rượu, cứ uống ực từng bát. Rồi say, Mị lịm mặt ngồi đấy nhìn mọi người nhảy đồng, người hát, nhưng lòng Mị đang sống về ngày trước. Tại Mị văng vẳng tiếng sáo gọi bạn đầu làng. Ngày trước, Mị thổi sáo giỏi. Mùa xuân này, Mị uống rượu bên bếp và thổi sáo. Mị uốn chiếc lá trên môi, thổi lá cũng hay như thổi sáo. Có biết bao nhiêu người mê, cứ ngày đêm thổi sáo đi theo Mị.

Rượu đã tan lúc nào. Người về, người đi chơi đã văn cả. Mị không biết. Mị vẫn ngồi trơ một mình giữa nhà. Mãi sau Mị mới đứng dậy, nhưng Mị không bước ra đường. Mị từ từ bước vào buồng. Chẳng năm nào A Sử cho Mị đi chơi Tết. Bấy giờ Mị ngồi xuống giường, trông ra cái cửa sổ lỗ vuông mờ mờ trăng trắng. Đã từ nãy, Mị thấy phơ phới trở lại, trong lòng đột nhiên vui sướng như những đêm Tết ngày trước. Mị trẻ lắm, Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi. Bao nhiêu người có chồng cũng đi chơi ngày Tết. Huống chi A Sử với Mị, không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau! Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra. Mà tiếng sáo gọi bạn yêu vẫn lửng lơ bay ngoài đường.

Anh ném pao, em không bắt

Em không yêu, quả pao rơi rồi...

(Trích **Vợ chồng A Phủ**- Tô Hoài, *Ngữ văn 12*, tập hai, Nxb GD,2008, tr 7,8)

Cảm nhận của anh/chị về nhân vật Mị trong đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét sự tinh tế khi diễn tả sự hồi sinh trong tâm hồn nhân vật của nhà văn Tô Hoài.

HƯỚNG DẪN CHẤM

PHẦN	CÂU	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM
ĐỌC HIỂU (3.0Đ)	1	Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận	0,75
	2	Tác giả cho rằng: <i>Tuổi trẻ, tự bản thân nó đã là một tài sản</i> vì: - Tuổi trẻ, tự thân nó đã là một tài sản, tự bản thân nó đã hàm chứa ánh sáng và hạnh phúc, khi bị vùi xuống bùn, cơ hội để nó tỏa sáng và thăng hoa sẽ lớn hơn so với khi bạn già đi. - Tuổi trẻ có thời gian làm hậu thuẫn và chân trời vẫn còn nhiều thôi thúc.	0,75
	3	Ý kiến được hiểu như sau: - Khi đã lớn tuổi hơn, nghĩa là con người đã không còn như tuổi trẻ với sức khỏe, nhiệt huyết. - Khi lớn tuổi hơn, nghĩa là con người đã có thời gian của tuổi trẻ với nhiều trải nghiệm, va vấp, thất bại trong	1,0

		cuộc đời và bây giờ họ không còn nhiều thời gian để thử thách hay thay đổi, hoặc ngại thay đổi.	
	4	- Đồng tình với quan niệm của tác giả. - Lí giải: + Trái tim là biểu tượng tình cảm của con người, nó vốn rất nhạy cảm. Nó giống như một con người. Phải đặt nó trong môi trường thử thách và bị tấn công. Như thế nó sẽ trưởng thành và sẵn sàng đối mặt với biến cố của cuộc đời. + Hạnh phúc dễ làm cho con người ta mềm yếu. Nếu trái tim con người được chăm sóc, vuốt ve thì dễ sinh ra thỏa mãn và hư hỏng như một điều tất yếu bởi chưa hề trải qua bất kì đau thương nào.	0,5
LÀM VĂN (7.0Đ)		Cảm nhận của anh/chị về nhân vật Mị trong đoạn trích ... Từ đó, nhận xét sự tinh tế khi diễn tả sự hồi sinh trong tâm hồn nhân vật của nhà văn Tô Hoài.	7,0
		a.Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận: Mở bài, thân bài, kết bài	0.5
		b.Xác định đúng vấn đề nghị luận: <i>*Xác định đúng vấn đề cần nghị luận :</i> Đoạn trích thể hiện vẻ đẹp sức sống tiềm tàng, khát vọng tình yêu, hạnh phúc của nhân vật Mị, đồng thời nổi bật sự tinh tế khi diễn tả sự hồi sinh trong tâm hồn nhân vật của nhà văn Tô Hoài.	0.5
		c. Triển khai vấn đề nghị luận <i>*Giới thiệu tác giả, tác phẩm Vợ Chồng A Phủ</i> <i>* Khái quát về nhân vật Mị:</i> + Cô gái có nhan sắc và phẩm chất tốt đẹp để xứng đáng được hưởng tình yêu hạnh phúc.	4,5

		+ Mị bị bắt về làm dâu nhà Pá Tra vì món nợ truyền kiếp và bị đày đoạ cả thể xác lẫn tinh thần. + Sự trỗi dậy sức sống tiềm tàng của Mị trong đêm tình mùa xuân bởi sự tác động của các yếu tố chủ quan và khách quan, nó biểu hiện ra thành những suy nghĩ nhận thức và hành động. *Cảm nhận về nhân vật Mị trong đoạn trích: <u>Về nội dung:</u> - Những yếu tố ngoại cảnh tác động tới sự hồi sinh của Mị: Cảnh Hồng Ngài bắt đầu vào xuân- cỏ gianh vàng ửng, gió rét dịu dỗi...; đám trai gái đánh pao, chơi quay.. -> Những âm thanh, sắc màu,hình ảnh đã tạo nên bức tranh mx thơ mộng, nồng nàn, rạo rực tình yêu-> gợi dậy khát vọng tình yêu, hp vẫn âm ỉ trong lòng ng con gái TB. - Vẻ đẹp của Mị - người con gái Tây Bắc tiềm tàng sức sống mãnh liệt, khát khao tình yêu , hạnh phúc. + Mị lén lấy hũ rượu uống ực từng bát một, uống như nuốt cay đắng, phản uất vào lòng. Cách uống rượu của Mị chứa đựng sự phản kháng, Mị uống rượu như nuốt hờn, nuốt tủi, nén giận vào lòng. Mị uống rượu và lại nghe văng vẳng tiếng sáo gọi bạn đầu làng. Tiếng sáo-âm thanh của hoài đưa Mị trở về với với quá khứ đẹp đẽ của tuổi thanh xuân: Mị uốn chiếc lá trên môi, thổi lá cũng hay như thổi sáo. Có biết bao nhiêu người mê, cứ ngày đêm thổi sáo đi theo Mị . +Tiềm thức nhắc nhở Mị vẫn là một con người, Mị vẫn có quyền sống của một con người. Mị ý thức được Mị vẫn trẻ lắm, Mị vẫn còn trẻ, Mị muốn đi chơi.	
--	--	--	--

	+ Mị nhận thức sâu sắc tình trạng phi lí trong cuộc hôn nhân của mình và ASử: <i>không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau.</i> + Mị đột ngột muốn chết: <i>Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chết để không phải nhớ lại quá khứ và những khao khát, ước mơ của mình. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra -> biểu hiện dữ dội, mãnh liệt nhất của sự tức tỉnh lòng ham sống, lòng khát khao hp,</i> Tiếng sáo..... đã đưa Mị từ cõi quên về cõi nhớ, đã dịu hồn Mị trở về với nỗi khao khát, yêu thương. + Đánh giá: Đoạn văn miêu tả diễn biến tâm lí Mị trong đêm tình mùa xuân cho thấy rõ nét phẩm chất, tính cách trong Mị - người con gái Tây Bắc tiềm tàng sức sống. Thông qua đây, nhà văn khám phá, trân trọng, ngợi ca những khao khát tình yêu, hạnh phúc của con người, thể hiện niềm tin vào sức sống của con người không bị hủy diệt. Đồng thời lên án những thế lực tàn bạo chà đạp lên cuộc sống con người. Chính điều đó đã đem đến cho <i>Vợ chồng A Phủ</i> của Tô Hoài những giá trị nhân đạo sâu sắc. <u>Về nghệ thuật</u>: Diễn biến tâm lí và hành động của Mị trong đêm tình mùa xuân của Mị được nhà văn khéo léo thể hiện bằng nghệ thuật kể chuyện hấp dẫn, tự nhiên, ngôn ngữ biểu cảm, đặc biệt là nghệ thuật miêu tả, phân tích tâm lí nhân vật... Tất cả đã làm nổi bật vẻ đẹp của sức sống tiềm tàng mãnh liệt của Mị. *Nhận xét sự tinh tế khi diễn tả sự hồi sinh trong tâm hồn nhân vật Mị của nhà văn Tô Hoài. - Sự hồi sinh của tâm hồn nhân vật Mị được tác giả miêu tả tinh tế, phù hợp với tính cách NV. Sở trường phân	0,5
--	---	-----

		tích tâm lí cho phép ngòi bút tác giả lách sâu vào những bí mật của đời sống nội tâm, phát hiện nét đẹp và nét riêng của tính cách. - Tô Hoài đã khám phá diễn tả chiều sâu tâm hồn cùng những biến thái thăng trầm gấp khúc tuần tự và đột biến trong tâm trạng Mị. Chính sức sống tiềm tàng và mãnh liệt của người con gái Mèo xinh đẹp đã để lại ấn tượng sâu đậm trong lòng người đọc và góp phần không nhỏ vào sự thành công của tác phẩm.	
		e.Chính tả, dùng từ, đặt câu	0.5
		d.Sáng tạo: Có cách diễn đạt mới mẻ, cảm nhận sâu sắc	0.5
			10.0

ĐỀ 2

I. ĐỌC - HIỂU ((3,0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

[...] Thay đổi là chuyện đương nhiên, vì thế hãy ngưng than vãn để nhìn nhận mọi chuyện theo hướng tích cực. Phần lớn chúng ta đều được nuôi dưỡng để lớn lên là những người biết suy tính cẩn thận. Trước khi nói phải nhớ “uốn lưỡi 7 lần”. Làm việc gì cũng phải “nhìn trước ngó sau”, phải “nghĩ cho chín”. Nhưng điều gì cũng có hai mặt. Chính thói quen suy nghĩ quá nhiều, cẩn thận quá mức đã cướp đi sự tự tin, khiến ta nhìn đâu cũng thấy người xấu, ngòi đâu cũng nghe chuyện xấu. Như vậy, khi hoàn cảnh biến chuyển và khó khăn hiện hữu, ta sẽ chỉ thêm sợ hãi và lo lắng bởi chỉ biết suy nghĩ tiêu cực.

Bên cạnh đó, đặc điểm chung của những người thành công là không ngủ quên trên chiến thắng. Kể cả khi đã có những chiến tích lớn, họ vẫn không ngừng làm mới mình. Tờ báo lừng danh Washington Post có lẽ đã sớm lụn bại trong cuộc cạnh tranh khốc liệt của truyền thông hiện đại nếu ông chủ Jeff Bezos không nhanh chóng cải tổ lại bộ máy “già nua”. Ông cho xây hẳn một tòa soạn mới theo mô hình tân tiến nhất, lắp đặt các thiết bị hiện đại để hỗ trợ phân tích số liệu, nhu cầu đọc của độc giả... và đẩy mạnh sản xuất các tác phẩm báo chí mới mẻ bắt kịp xu hướng. Hay gần gũi hơn với chúng ta là sự thay đổi

không ngừng của Facebook. Mặc dù đã có hơn 1 tỷ người dùng toàn cầu, Mark Zuckerberg và các cộng sự vẫn liên tục cập nhật các tính năng mới để tối đa thời gian chúng ta “lang thang” trên mạng xã hội này.

Cuộc sống không ngừng biến chuyển, và chúng ta cần phải biết thích ứng linh hoạt trong mọi hoàn cảnh. Hãy nhớ rằng, bất cứ ai trên đời cũng phải thay đổi nếu không muốn bị tụt hậu.

(Chàng tí hon, miếng pho mát và bài học về sự thay đổi, VÂN ANH SPIDERUM,

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính của văn bản (0,75 đ)

Câu 2. Theo tác giả, đặc điểm chung của những người thành công là gì ? (0,75 đ)

Câu 3. Anh chị hiểu như thế nào về ý kiến *Trong quá trình đối mặt với những biến động trong cuộc đời, rào cản lớn nhất của mỗi người suy cho cùng đều là chính mình* ? (1,0 đ)

Câu 4. Anh, chị có đồng tình với quan niệm “*Chính thói quen suy nghĩ quá nhiều, cẩn thận quá mức đã cướp đi sự tự tin, khiến ta nhìn đâu cũng thấy người xấu, ngồi đâu cũng nghe chuyện xấu*” không ? Vì sao? (0,5đ)

II. LÀM VĂN(7.0 điểm)

.....Lúc ấy đã khuya. Trong nhà ngủ yên, thì Mị trở dậy thổi lửa. Ngọn lửa bập bùng sáng lên, Mị lé mắt trông sang, thấy hai mắt A Phủ cũng vừa mở, một dòng nước mắt lấp lánh bò xuống hai hõm má đã xám đen lại. Nhìn thấy tình cảnh thế, Mị chợt nhớ đêm năm trước A Sử trói Mị, Mị cũng phải trói đứng thế kia. Nhiều lần khóc, nước mắt chảy xuống miệng, xuống cổ, không biết lau đi được. Trời ơi, nó bắt trói đứng người ta đến chết, nó bắt mình chết cũng thôi, nó đã bắt trói đến chết người đàn bà ngày trước cũng ở cái nhà này. Chúng nó thật độc ác. Cơ chừng này chỉ đêm mai là người kia chết, chết đau, chết đói, chết rét, phải chết. Ta là thân đàn bà, nó đã bắt ta về trình ma nhà nó rồi thì chỉ còn biết đợi ngày rũ xương ở đây thôi... Người kia việc gì mà phải chết thế. A Phủ... Mị phảng phất nghĩ như vậy.

Đám than đã vạc hẳn lửa. Mị không thổi, cũng không đứng lên. Mị nhớ lại đời mình, Mị lại tưởng tượng như có thể một lúc nào, biết đâu A Phủ chẳng đã trốn được rồi, lúc ấy bố con Pá Tra sẽ bảo là Mị đã cởi trói cho nó, Mị liền phải trói thay vào đấy, Mị phải chết trên cái cọc ấy. Nghĩ thế, trong tình cảnh này, làm sao Mị cũng không thấy sợ...

Lúc ấy, trong nhà đã tối bùng, Mị rón rén bước lại, A Phủ vẫn nhắm mắt, nhưng Mị tưởng như A Phủ đương biết có người bước lại... Mị rút con dao nhỏ cắt lúa, cắt nút dây mây. A Phủ cứ

thở phè từng hơi, không biết mê hay tỉnh. Lần lần, đến lúc gỡ được hết dây trói ở người A Phủ thì Mị cũng hốt hoảng, Mị chỉ thì thào được một tiếng "Đi ngay...", rồi Mị ghen lại. A Phủ bỗng khụy xuống, không bước nổi. Nhưng trước cái chết có thể đến nơi ngay, A Phủ lại quật sức vùng lên, chạy.

Mị đứng lặng trong bóng tối.

Rồi Mị cũng vụt chạy ra. Trời tối lắm. Nhưng Mị vẫn băng đi. Mị đuổi kịp A Phủ, đã lăn, chạy, chạy xuống tới lưng dốc, Mị nói, thở trong hơi gió thốc lạnh buốt:

- A Phủ cho tôi đi.

A Phủ chưa kịp nói, Mị lại nói:

- Ở đây thì chết mất.

A Phủ chợt hiểu,

Người đàn bà chề chồng đó vừa cứu sống mình.

A Phủ nói: “đi với tôi”. Và hai người lẳng lặng đỡ nhau lao chạy xuống dốc núi.

(Trích Vợ chồng A Phủ - Tô Hoài, Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục, 2008, tr.13, 14)

Phân tích diễn biến tâm trạng và hành động của nhân vật Mị trong đoạn trích trên.

Từ đó, nhận xét về tư tưởng nhân đạo của nhà văn Tô Hoài thể hiện trong đoạn trích.

HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3.0
	1	Phương thức biểu đạt chính: nghị luận	0.75
	2	Theo đoạn trích, khi chúng ta dễ thấy biết ơn hơn bình thường là: <i>khi ngôi nhà ấm cúng, khi bạn đang ăn một bữa ngon, khi con bạn có một bảng điểm ấn tượng, khi mọi thứ được sắp xếp đúng như bạn hình dung.</i>	0.75
	3	Hiểu về ý kiến: “ <i>Chúng ta không cần sở hữu thật nhiều mới có thể thấy biết ơn</i> ”: - Mỗi ngày, chúng ta đều nhận được những điều tốt đẹp, dù ít hay nhiều thì đều đáng trân quý. Hơn nữa, không biết đến khi nào chúng ta mới sở hữu <i>nhiều, đủ</i> .	1.0

		- Dù sở hữu ít, khi thấy biết ơn sẽ giúp chúng ta lạc quan, khỏe mạnh cả về thể chất lẫn tinh thần, mở rộng tâm trí, chữa lành vết thương, dễ dàng đối mặt với mọi chuyện xảy ra trong cuộc sống.	
	4	- Bày tỏ quan điểm: Học sinh có thể có chọn một trong ba phương án trả lời: đồng ý; không đồng ý; vừa đồng ý, vừa không đồng ý. - Lý giải: HS phải lí giải hợp lí, thuyết phục. - Một vài gợi ý như sau: + Đồng ý: Khi sóng gió cuộc đời ập đến, chúng ta rất cần sự sẻ chia, giúp đỡ của những người xung quanh. Lúc này, ta sẽ thấy biết ơn mọi người nhiều nhất. Nhờ đó, ta biết trân trọng hơn những điều tốt đẹp mà mình đang có; có thêm nghị lực, sức mạnh vượt qua những khó khăn, nghịch cảnh trong cuộc sống... .. + Không đồng ý: Học sinh cũng có thể không đồng tình với quan điểm trên nếu các em có đủ lí lẽ thuyết phục để bảo vệ ý kiến của mình + Vừa đồng ý, vừa không đồng ý: kết hợp cả 2 ý trên.	0,5

	2	Phân tích diễn biến tâm trạng và hành động của nhân vật Mị trong đoạn văn; nhận xét tư tưởng nhân đạo của tác giả.	5.0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề	0.5
		<i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i> Diễn biến tâm lý, hành động của nhân vật, giá trị nội dung, nghệ thuật của đoạn văn và tư tưởng nhân đạo của nhà văn Tô Hoài thể hiện trong tác phẩm.	0.5
		<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm:</i> vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu cơ bản sau:	5,0
		<i>* Giới thiệu khái quát về tác giả Tô Hoài, tác phẩm “Vợ chồng A Phủ” và đoạn văn</i>	0.5
		<i>* Cảm nhận diễn biến tâm lý, hành động của Mị trong đoạn văn:</i> – Hoàn cảnh: + Mỗi đêm đông, Mị đều thức dậy, thổi lửa hơ tay. Trước đó khi thấy tình cảnh A Phủ bị trói, Mị thờ ơ, vô cảm.	4,0

	+ Yếu tố tác động: dòng nước mắt bò xuống hai hõm má đã xám đen lại của A Phủ – Diễn biến tâm lí và hành động của Mị: + Nhớ lại cái chết của người đàn bà ngày trước, nhớ lại thảm cảnh của bản thân. + Mị Thương mình, thương người. + Nhận thức sâu sắc tội ác của nhà thống lí Pá Tra + Ý thức sự vô lí và bất công mà A Phủ phải gánh chịu + Mị tưởng tượng khi nghĩ đến cảnh mình bị trói thay cho A Phủ + Tình thương và nhận thức đúng đã chiến thắng nỗi sợ hãi trong Mị, dẫn đến hạnh động: cởi trói cho A Phủ. Mị đã thực hiện điều đó một cách nhanh chóng, dứt khoát, táo bạo, dũng cảm. + Mị đấu tranh nội tâm, vùng chạy theo A Phủ khi khát vọng sống, khát vọng tự do trỗi dậy một cách mạnh mẽ. Hành động của Mị diễn ra rất quyết liệt “<i>Mị vẫn băng đi</i>”. - Nghệ thuật: Nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật tinh tế, phù hợp với quy luật tâm lý; đặt nhân vật vào tình huống đặc biệt; kể chuyện lôi cuốn, sinh động, kịch tính, hấp dẫn; ngôn ngữ giản dị, phong phú, sáng tạo; ngôn ngữ trần thuật: nửa trực tiếp (lời kể của tác giả hòa trộn với lời độc thoại nội tâm của nhân vật) ; câu văn ngắn, giàu hình ảnh, sử dụng nhiều động từ mạnh, ngắt dòng đột ngột... – Đánh giá: + Đoạn văn thể hiện rõ những thay đổi trong tâm lí và hành động của nhân vật Mị. Những thay đổi đó thể hiện sự phản kháng, sự trỗi dậy của sức sống tiềm tàng trong Mị. Đó cũng là sức sống tiềm tàng, kì diệu trong mỗi con người lao động nghèo khổ miền núi. + Khát vọng sống mạnh mẽ, khát vọng tự do cháy bỏng đã khiến Mị vừa giúp người khác vừa giúp chính mình giải thoát khỏi sự ràng buộc của cả thần quyền và cường quyền. Đây là một bước ngoặt lớn lao trong cuộc đời Mị. + Sự phản kháng của Mị góp phần tô đậm giá trị hiện thực và giá trị nhân đạo của tác phẩm. Thể hiện rõ tài năng và tấm lòng của nhà văn Tô Hoài.	
	* Nhận xét tư tưởng nhân đạo của nhà văn Tô Hoài	1.0

	- Tư tưởng nhân đạo được nhà văn thể hiện rất sâu sắc trong tác phẩm: sự đồng cảm, xót thương trước cuộc sống khốn khổ của người lao động miền núi trước cách mạng; tố cáo chế độ phong kiến miền núi đã chà đạp người lao động; phát hiện, trân trọng, ngợi ca sức sống tiềm tàng và khát vọng tự do cháy bỏng đồng thời chỉ ra con đường đến với tương lai tươi sáng của những người nghèo khổ.	
	<i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo đúng chuẩn tiếng Việt.	0.5
	<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ về vấn đề nghị luận.	0.5
TỔNG ĐIỂM		10.0

ĐỀ 3.

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau:

... Vàng bạc uy quyền không làm ra chân lí
 Óc nghĩ suy không thể mượn vay
 Bạch Đằng xưa, Cửu Long nay
 Tắm gội lòng ta chẳng bao giờ cạn.

Ta tin ở sức mình, vô hạn
 Như ta tin ở tuổi 25
 Của chúng ta là tuần trăng rằm
 Dám khám phá, bay cao, tự tay mình bẻ lái.

Ta tin ở loài người thúc nhanh thời đại
 Những sông Thương bên đục, bên trong
 Chảy về xuôi, càng đẹp xanh dòng
 Lịch sử vẫn một sông Hồng vĩ đại...

(Trích **Tuổi 25** - Tố Hữu, sách Tố Hữu Từ ấy và Việt Bắc, NXB văn học, tr332)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích

Câu 2. Gọi tên biện pháp tu từ được sử dụng ở khổ thơ thứ 2 .

Câu 3. Anh/chị hiểu như thế nào về hai câu thơ

“Của chúng ta là tuần trăng rằm

Dám khám phá, bay cao, tự tay mình bẻ lái.

Câu 4. Qua văn bản, tác giả muốn gửi gắm đến chúng ta thông điệp gì ?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

...Bà lão cúi đầu nín lặng. Bà lão hiểu rồi. Lòng người mẹ nghèo khổ ấy còn hiểu ra biết bao nhiêu cơ sự, vừa ai oán vừa xót thương cho số kiếp đứa con mình. Chao ôi, người ta dựng vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con đẻ cái mở mặt sau này. Còn mình thì... Trong kẽ mắt kèm nhèm của bà rỉ xuống hai dòng nước mắt... Biết rằng chúng nó có nuôi nấng nhau sống qua được cơn đói khát này không.

Bà lão khẽ thở dài ngửng lên, dăm dăm nhìn người đàn bà. Thị cúi mặt xuống, tay vịn vào áo đã rách bợt. Bà lão nhìn thị và bà nghĩ: Người ta có gặp bước khó khăn, đói khổ này, người ta mới lấy đến con mình. Mà con mình mới có được vợ... Thôi thì bổn phận bà là mẹ, bà đã chẳng lo lắng được cho con... May ra mà qua khỏi được cái tao đoạn này thì thằng con bà cũng có vợ, nó yên bề nó, chẳng may ra ông giờ bắt chết cũng phải chịu chết chứ biết thế nào mà lo cho hết được?

Bà lão khẽ dặng hắng một tiếng, nhẹ nhàng nói với "nàng dâu mới" :

- Ừ, thôi thì các con đã phải duyên phải kiếp với nhau, u cũng mừng lòng...

Tràng thở đánh phào một cái, ngực nhẹ hẳn đi. Hẳn ho khẽ một tiếng, bước từng bước dài ra sân. Bà cụ Tứ vẫn từ tốn tiếp lời:

- Nhà ta thì nghèo con ạ. Vợ chồng chúng mày liệu mà bảo nhau làm ăn. Rồi ra may mà ông giờ cho khá... Biết thế nào hở con, ai giàu ba họ, ai khó ba đời? Có ra thì rồi con cái chúng mày về sau.

(Trích **Vợ nhặt** - Kim Lân, Ngữ văn 12, Giáo dục Việt Nam,)

Cảm nhận về nhân vật bà cụ Tứ trong đoạn trích trên. Từ đó, anh/chị có suy nghĩ gì về vẻ đẹp của những người phụ nữ Việt Nam.

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0

ĐỌC -HIỂ U II LÀM VĂN	1	PTBD: biểu cảm	0,75
	2	Biện pháp tu từ: + So sánh: “ <i>Như ta tin ở tuổi 25; tuổi 25 Của chúng ta là tuần trăng rằm</i> ”. + Điệp ngữ: <i>Ta tin</i> + Liệt kê: <i>Dám khám phá, bay cao, tự tay mình bẻ lái</i> HS gọi tên được 2/3 BPTT được : 0,75 điểm HS gọi tên được 1 BPTT : 0,5 điểm	0,75
	3	. Hai câu thơ nói lên sức mạnh của tuổi trẻ: dám ước mơ và hành động để thực hiện những lí tưởng cao đẹp của mình- sẽ làm chủ tương lai của đất nước....	1,0
	4	HS có thể rút ra thông điệp: - tuổi trẻ đề dâng hiến đấu tranh, bảo vệ tổ quốc ... - thế hệ trẻ sống phải có lí tưởng cao đẹp, có niềm tin vào chính ...	0,5
		Cảm nhận về nhân vật bà cụ Tứ...	7,0
		a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận: <i>Mở bài</i> nêu được vấn đề, <i>Thân bài</i> triển khai được vấn đề, <i>Kết bài</i> khái quát được vấn đề.	0,5
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Nhân vật bà cụ Tứ trong đoạn trích; Suy nghĩ về vẻ đẹp của người phụ nữ Việt Nam.	0,5
		c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm: Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:	
		* Giới thiệu khái quát về tác giả (0,25 điểm), tác phẩm, nhân vật (0,25 điểm).	0,5
		* Cảm nhận về nhân vật bà cụ Tứ được thể hiện trong đoạn trích. - Cuộc đời: Nghèo khổ, bất hạnh (sống phận mẹ góa con côi ở xóm ngụ cư, con trai lại nhặt được vợ trong bối cảnh nạn đói khủng khiếp). - Tình thương con và tấm lòng nhân hậu của một người mẹ thấu hiểu lẽ đời:	4,5

	+ Trước cảnh “nhặt vợ” của Tràng, bà cụ Tứ "vừa ai oán vừa xót thương cho số kiếp đứa con mình". Bà hờn tủi cho thân mình đã không làm tròn bổn phận với con. + Nén vào lòng tất cả, bà dang tay đón người đàn bà xa lạ làm con dâu. Bà thật sự mong muốn các con sẽ hạnh phúc. + Ân cần dặn dò, chỉ bảo các con yêu thương, hòa thuận với nhau, chăm chỉ làm ăn. - Niềm lạc quan, tin yêu cuộc sống: Trong hoàn cảnh dù khắc nghiệt nhất, đáng buồn tủi nhất bà vẫn cố gắng xua tan những buồn lo để vui sống, khơi lên ngọn lửa niềm tin và hi vọng cho con cái, trở thành chỗ dựa tinh thần vững chãi cho các con. Bà vui với triết lí dân gian giản dị mà sâu sắc: "<i>Ai giàu ba họ, ai khó ba đời</i>". * Đánh giá - Nhân vật bà cụ Tứ là một hình tượng nghệ thuật độc đáo, thể hiện được chủ đề, tư tưởng của truyện ngắn. - Tư tưởng nhân đạo sâu sắc của Kim Lân đã góp phần đưa tác phẩm <i>Vợ nhặt</i> trở thành một trong những kiệt tác của văn xuôi hiện đại Việt Nam.	
	* Vẻ đẹp của người phụ nữ Việt Nam: Chịu thương chịu khó, táo tợn, giàu đức hi sinh,...; Đáng ca ngợi, trân trọng và phát huy. - Nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật tinh tế và sắc sảo; ngôn ngữ nhân vật có màu sắc riêng; nghệ thuật kể chuyện sinh động, tự nhiên.	0,5
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,5
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
Tổng điểm		10,0

ĐỀ 4

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn trích:

Đối với những người từng trồng tre, cho dù có chăm sóc, tưới tắm đến đâu thì họ đều không thể thấy được sự phát triển rõ rệt của tre trong những tuần đầu, mà phải mất đến 4 năm. Trên thực tế, tre là loài cây phát triển ngầm toàn bộ thời gian và không có bằng chứng rõ ràng chứng tỏ nó đang phát triển. Trong khoảng thời gian đó, tre đã phát triển hệ thống rễ vững chắc cần thiết để chống đỡ chiều cao cũng như trọng lượng của thân cây tre suốt đời.

Quá trình sinh trưởng của cây tre gợi cho chúng ta những bài học đáng suy ngẫm về thành công.

... Không phải chỉ trong một đêm mà tre có thể mọc cao đến 27 mét. Cuộc sống cũng như vậy, thành công không thể đạt được trong “một sớm một chiều”. Đó là sự thật, thành công thực sự cần có thời gian, sự nỗ lực và siêng năng. Bạn trở nên thành công bằng cách thường xuyên làm những việc đúng đắn để tiến gần hơn đến mục tiêu của bạn.

Những hành động nhỏ của bạn hôm nay sẽ tạo ra sự khác biệt lớn về lâu dài. Rất nhiều người không kiên trì và nhẫn nại, họ làm việc và muốn có kết quả ngay lập tức. Vì vậy, khi mọi thứ không được như mong đợi, họ dễ dàng bỏ cuộc.

(Hoàng Hoa, theo Trí thức trẻ, **Ba bài học đáng suy ngẫm về thành công mà tôi học được từ “cuộc đời của cây tre”**)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích. (0,75 điểm)

Câu 2. Theo đoạn trích, con người cần có những yếu tố nào để đạt được thành công? (0,75 điểm)

Câu 3. Dựa vào đoạn trích, anh/chị hãy chỉ ra mối tương đồng giữa quá trình sinh trưởng của cây tre và quá trình đi đến thành công của con người. (1,0 điểm)

Câu 4. Ý kiến: “Những hành động nhỏ của bạn hôm nay sẽ tạo ra sự khác biệt lớn về lâu dài” đã cho anh/chị những bài học gì? (0,5 điểm)

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Sáng hôm sau, mặt trời lên bằng con sào, Tràng mới trở dậy. Trong người êm ái lửng lơ như người vừa ở trong giấc mơ đi ra. Việc hắn có vợ đến hôm nay hắn vẫn còn ngỡ ngàng như không phải.

Hắn chấp hai tay sau lưng lững thững bước ra sân. Ánh nắng buổi sáng mùa hè sáng lóa xói vào hai con mắt còn cay sè của hắn. Hắn chớp chớp liên hồi mấy cái, và bỗng vừa chợt nhận ra, xung quanh mình có cái gì vừa thay đổi mới mẻ, khác lạ. Nhà cửa, sân vườn hôm nay đều được quét tước, thu dọn sạch sẽ gọn gàng. Mấy chiếc quần áo rách như tổ đĩa vẫn vắt khươm mươi niên ở một góc nhà đã thấy đem ra sân hong. Hai cái ang nước vẫn để khô

cong ở dưới gốc ổi đã kín nước đầy ăm ắp. Đống rác mùn tung bành ngay lối đi đã hót sạch.

Ngoài vườn người mẹ đang cúi húi giẫy những bụi cỏ mọc nham nhở. Vợ hắn quét lại cái sân, tiếng chổi từng nhát kêu sần sạt trên mặt đất. Cảnh tượng thật đơn giản, bình thường nhưng đối với hắn lại rất thấm thía cảm động. Bỗng nhiên hắn thấy hắn thương yêu gắn bó với cái nhà của hắn lạ lùng. Hắn đã có một gia đình. Hắn sẽ cùng vợ sinh con đẻ cái ở đây. Cái nhà như cái tổ ấm che mưa che nắng. Một nguồn vui sướng, phấn chấn đột ngột tràn ngập trong lòng. Bây giờ hắn mới thấy hắn nên người, hắn thấy hắn có bổn phận phải lo lắng cho vợ con sau này. Hắn xăm xăm chạy ra giữa sân, hắn cũng muốn làm một việc gì để dự phần tu sửa lại căn nhà.

(Trích *Vợ nhặt* – Kim Lân, Ngữ văn 12, tập hai, NXB Giáo dục, 2008, tr.30)

Cảm nhận của anh/chị về nhân vật Tràng trong đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét về giá trị nhân đạo mà nhà văn Kim Lân thể hiện qua nhân vật này.

.....Hết.....

V. HƯỚNG DẪN CHẤM, BIỂU ĐIỂM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3.0
	1	Phương thức biểu đạt chính: nghị luận	0.75
	2	Để đạt được thành công, con người cần có thời gian, sự nỗ lực và siêng năng, kiên trì, thường xuyên làm những việc đúng đắn.	0.75
	3	Mối tương đồng giữa quá trình sinh trưởng của cây tre và quá trình đi đến thành công của con người: Phải mất thời gian khoảng 4 năm cây tre mới phát triển hệ thống rễ vững chắc cần thiết để chống đỡ chiều cao cũng như trọng lượng của thân cây tre suốt đời. Trong thời gian đó, chúng ta không thể thấy sự phát triển rõ rệt của tre vì tre phát triển ngầm.	1,0

		Đối với con người, thành công không phải đến tức thời mà cần có quá trình, có thời gian.	
	4	Bài học rút ra từ ý kiến: “Những hành động nhỏ của bạn hôm nay sẽ tạo ra sự khác biệt lớn về lâu dài” có thể là: - Cần kiên trì, nhẫn nại, làm từ những việc nhỏ mới tạo được sự thành công lớn - Không xem thường những điều nhỏ nhất trong cuộc sống	0,5
II		LÀM VĂN	7.0
		Cảm nhận về nhân vật Tràng trong đoạn trích (truyện ngắn <i>Vợ nhặt</i> của nhà văn Kim Lân) . Từ đó, nhận xét về giá trị nhân đạo mà nhà văn Kim Lân thể hiện qua nhân vật này.	
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.	0.5
		<i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> cảm nhận về sự thay đổi tích cực của nhân vật Tràng qua đoạn trích.	0.5
		<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu cơ bản sau:	4,5
		<i>* Giới thiệu tác giả, tác phẩm, nhân vật Tràng trong đoạn trích</i>	0.5
		<i>* Triển khai vấn đề:</i> Trong buổi sáng hôm sau, Tràng đã có nhiều sự thay đổi: - Việc có vợ làm cho Tràng ngỡ ngàng - Xúc động, yêu thương gắn bó với gia đình - Hạnh phúc, ý thức về bản phận, nghĩ về tương lai với niềm tin tốt đẹp. Đánh giá: Vẻ đẹp tâm hồn của người lao động: dù trong hoàn cảnh đói khát nhưng họ vẫn có niềm hạnh phúc, niềm tin và	3,5

		niềm hi vọng ở tương lai. Nhân vật đã tạo nên chiều sâu nhân đạo cho tác phẩm. <i>*Nghệ thuật:</i> Tình huống truyện độc đáo; chọn lọc chi tiết đặc sắc; ngôn ngữ mộc mạc, gần gũi; miêu tả tâm lí nhân vật tinh tế	
		Nhận xét về giá trị nhân đạo mà nhà văn thể hiện qua nhân vật Tràng: Khát vọng sống của nhân vật thể hiện cái nhìn phát hiện, trân trọng của Kim Lân về phẩm chất tốt đẹp của người nông dân trong nạn đói: trong hoàn cảnh khốn cùng, người nông dân vẫn thể hiện được phẩm chất tốt đẹp (Biết yêu thương, có khát vọng sống, khát vọng hạnh phúc). Đây cũng chính là biểu hiện quan trọng nhất của giá trị nhân đạo trong tác phẩm.	O,5
		<i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0.5
		<i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0.5
		TỔNG ĐIỂM	10.0
